

سرمقاله

پارادوکس عمل در پارلمان

محمد رضا هويدا

پارلمان سرانجام با رد فرمان تقنینی رئیس جمهوری در مورد ساختار، وظایف و صلاحیت‌های نهادهای انتخاباتی، کار انتخابات و اصلاحات انتخاباتی را با چالش جدی مواجه ساخت و در حداقل آن، پروسه اصلاحات انتخاباتی و برگزاری انتخابات را با تأخیر مواجه ساخت.

مخالفان این فرمان تقنینی به ماده هفتاد و نهم قانون اساسی استناد کرده اند، که رئیس جمهوری را در زمان ضرورت و فعال نبودن پارلمان مجاز به صدور فرامین تقنینی می داند و باید این فرمان ها طرف سی روز به پارلمان مواصلت ورزد.

پارلمان در یک سال اخیر در یک پارادوکس جدی کار و فعالیت می کند. پارلمان که دوره قانونی اش به اتمام رسیده است و فراتر از زمان قانون خود ادامه فعالیت می دهد، بر فرمان ها و توافق ها و تفاهم نامه ها ایراد می گیرد و آنها را رد می کند. ماده هشتاد و سوم قانون اساسی افغانستان حکم می کند که «دوره کار ولسی جرگه به تاریخ اول سرطان سال پنجم، بعد از اعلان نتایج انتخابات به پایان می رسد و شورای جدید به کار آغاز می کند.» در ۳۰ جوزا سال ۱۳۹۴ رئیس جمهوری با صدور یک اعلامیه دوره کاری ولسی جرگه را تمدید کرد و وکلا بدون مخالفتی جدی یک سال دیگر را کار کردند. حدود دو سال پیش وکلای پارلمان با تصویب قانون مصونیت و حقوق وکلا پس از دوره خدمت، عملاً از تعهد به قانون اساسی خارج شدند و مواد قانون اساسی را که هر گونه تعییب میان شهروندان را ممنوع می شمرد را نادیده گرفتند. براساس قانون مصونیت و حقوق وکلا پس از دوره خدمت، وکلا پس از دوره خدمت ۲۵ درصد معاش ماهانه کنونی شان را از دولت دریافت خواهند کرد. دولت مکلف است تا برای هر وکیل پس از دوره خدمت دو محافظ تعیین کند و معاش آن ها را بپردازد.

در حال حاضر که کشور با بحران مشروعیت مواجه است، برگزاری انتخابات پارلمانی و اصلاح نهادهای انتخاباتی یکی از اولویت های افغانستان به حساب می آید. قوه مجریه بعد از یک انتخابات پندام بر اساس یک توافق میان تیم های پیشرو انتخابات به وجود آمد و قوه مقننه نیز با گذشت یک سال از اتمام دوره کاری اش با فرمان رئیس جمهوری ادامه حیات می دهد. بدین جهت تفکر عمومی در افغانستان و جهان به پایان این وضعیت می اندیشند و اصلاح نهادهای انتخاباتی یک ضرورت غیر قابل انکار است.

آن گونه که مسئولین می گویند، آنها اقداماتی را برای برگزاری انتخابات در تفاهم با پارلمان روی دست گرفته اند ولی وکلا با رد فرمان تقنینی ریاست جمهوری راهی را که می رفت تا هموارتر شود و زمینه برگزاری انتخابات فراهم شود را مسدود کردند.

البته باید یادآور شد که افعال ها و کوتاهی دولت در اقدام به اصلاح نظام انتخاباتی قابل توجه نیست. اینکه دولت فرمان تقنینی را که می بایست در سی روز بفرستد، را در بیش از چهل روز بعد به پارلمان فرستاده، هیچ توجهی نمی تواند داشته باشد. اما هیچ یک از این ها دلیلی بر تأخیر در برگزاری انتخابات نمی شود.

هیچ ضرورتی بالاتر از خواست و اراده مردم برای برگزاری انتخابات وجود ندارد. انتخابات و اصلاح نظام و نهادهای انتخاباتی یک ضرورت انکار ناپذیر است. پارلمان به جای تقابل با قوه مجریه و ریاست جمهوری به اصلاح آن فرمان و برگزاری انتخابات تلاش ورزد. وکلا با گذشت یک سال از فعالیت قانونی شان، بهتر است به فکر یک رقابت دیگر و یک انتخابات دیگر باشند. در غیر این صورت مردم مطمئناً در مورد وکلا قضای متفاوت خواهند کرد. البته ریاست جمهوری نیز می تواند از طریق راه های دیگری به اصلاحات انتخاباتی اقدام کند، ولی بهترین راه همان تفاهم و همکاری میان قوای مقننه و اجراییه است.

برای برگزاری انتخابات باید فراتر از تالار مجلس فکر شود

عبدالرحمن فهیمی

مردم گفته نمی شوند، بازهم هستند و ادعای نمایندگی دارند. بیهرحال، رد فرمان تقنینی ریاست جمهوری در مورد اصلاحات انتخاباتی انگیزه حقوقی و قانونی ندارد. (دوم) به نظر می رسد که بازی فراتر از مجلس و روابط قوا می باشد. برخی از نمایندگان و حتی اکثریت نمایندگان (اول) نگرانی های اعضای مجلس، مباحث حقوقی و قانونی نیست. اگر به حکم قانون اساسی توجه شود، تعدیل قانون انتخابات نمی تواند در دوره اخیر تقنینی در دستور کار شوری قرار گیرد. از سوی دیگر، دوران نمایندگی اعضای کنونی به پایان رسیده و آن ها در حقیقت نمایندگان مردم نیستند. بنابراین، اگر بحث، چالش ها و مشکلات حقوقی و قانونی می بود، نمایندگان مجلس در همان آغاز راه، بحث تمدید کار شوری را نپذیرفته و بر حکومت اعمال فشار می کردند تا انتخابات برگزار شود. یعنی اکنون همه؛ هم حکومت و هم شوری در زیر پای قانون تقنینی گرفتار می باشند. این سخن قابل تأمل و در خور شان است. شاید نماینده حزب اسلامی با چنین سخن را فقط در راستای دفاع از

مردم گفته نمی شوند، بازهم هستند و ادعای نمایندگی دارند. بیهرحال، رد فرمان تقنینی ریاست جمهوری در مورد اصلاحات انتخاباتی انگیزه حقوقی و قانونی ندارد. (دوم) به نظر می رسد که بازی فراتر از مجلس و روابط قوا می باشد. برخی از نمایندگان و حتی اکثریت نمایندگان (اول) نگرانی های اعضای مجلس، مباحث حقوقی و قانونی نیست. اگر به حکم قانون اساسی توجه شود، تعدیل قانون انتخابات نمی تواند در دوره اخیر تقنینی در دستور کار شوری قرار گیرد. از سوی دیگر، دوران نمایندگی اعضای کنونی به پایان رسیده و آن ها در حقیقت نمایندگان مردم نیستند. بنابراین، اگر بحث، چالش ها و مشکلات حقوقی و قانونی می بود، نمایندگان مجلس در همان آغاز راه، بحث تمدید کار شوری را نپذیرفته و بر حکومت اعمال فشار می کردند تا انتخابات برگزار شود. یعنی اکنون همه؛ هم حکومت و هم شوری در زیر پای قانون تقنینی گرفتار می باشند. این سخن قابل تأمل و در خور شان است. شاید نماینده حزب اسلامی با چنین سخن را فقط در راستای دفاع از

مردم گفته نمی شوند، بازهم هستند و ادعای نمایندگی دارند. بیهرحال، رد فرمان تقنینی ریاست جمهوری در مورد اصلاحات انتخاباتی انگیزه حقوقی و قانونی ندارد. (دوم) به نظر می رسد که بازی فراتر از مجلس و روابط قوا می باشد. برخی از نمایندگان و حتی اکثریت نمایندگان (اول) نگرانی های اعضای مجلس، مباحث حقوقی و قانونی نیست. اگر به حکم قانون اساسی توجه شود، تعدیل قانون انتخابات نمی تواند در دوره اخیر تقنینی در دستور کار شوری قرار گیرد. از سوی دیگر، دوران نمایندگی اعضای کنونی به پایان رسیده و آن ها در حقیقت نمایندگان مردم نیستند. بنابراین، اگر بحث، چالش ها و مشکلات حقوقی و قانونی می بود، نمایندگان مجلس در همان آغاز راه، بحث تمدید کار شوری را نپذیرفته و بر حکومت اعمال فشار می کردند تا انتخابات برگزار شود. یعنی اکنون همه؛ هم حکومت و هم شوری در زیر پای قانون تقنینی گرفتار می باشند. این سخن قابل تأمل و در خور شان است. شاید نماینده حزب اسلامی با چنین سخن را فقط در راستای دفاع از

موافقت نامه سیاسی حزبش گفته باشد، اما، به یک سری تلاش های اشاره دارد که در صدد پایان حکومت وحدت ملی هستند. نبردهای سیاسی که در این راستا تلاش می کنند، دوره کاری حکومت وحدت ملی را دو ساله معرفی می کنند و آینده سیاسی حکومت را به برآیند لویه جرگه حواله می دهند. یعنی با برگزاری لویه جرگه، مردم مشخص خواهد کرد که حکومت وحدت ملی به کارش ادامه دهد یا حکومت موقت تشکیل نشود. حکومت وحدت ملی آن طور که اعلام و نشانه ها واضح می کند علاقه ای به برگزاری لویه جرگه ندارد. یعنی بحث تعدیل قانون اساسی و تغییر نظام از ریاستی به پارلمانی یا دست کم ایجاد پست صدراعظم اجرایی همسه در تاقچه کنار گذاشته می شود تا گرد و خاک بخورد. بنابراین، به نظر می رسد که رد فرمان تقنینی ریاست جمهوری در مورد اصلاحات انتخاباتی توسط اعضای مجلس، از این آدرس و این بازی انشائی می شود. بهتر است که ریاست جمهوری نخب باریکی را که در دست دارد، در سخن تالار یا دفتر رئیس مجلس یا فراکسیون های پارلمانی توقف نکنند، بلکه مبدأ آن رخ را بیابند. به خواست ها و نظریه های آن ها در اول گوش داده بعد وارد گفت و گو و مذاکره شود. شرایط و وضعیت کنونی کشور به هیچ صورت حکومت موقت و دست به دست شدن قدرت را بر نمی تابد. از یک سو با موافقت نامه سیاسی حزب اسلامی و دولت ریاست جمهوری برخی از عناصر سیاسی در ارگ ریاست جمهوری، رقابت ها و خصومت های شدید سیاسی در شمال ایجاد شده و از سوی دیگر با نادیده گرفتن شدن صدای جریان های سیاسی بیرون از حکومت، آن ها به واکنش وادار شده اند. موافقت نامه سیاسی حزب اسلامی در بیان تقنینی ریاست جمهوری در مورد انتخابات، نباید به سخن تالار، دفتر رئیس و فراکسیون های مجلس تکیه کرد. بلکه باید به آدرس های اصلی و مرکز فرماندهی مراجعه کرده و گفت و گو کرد.

طرح توسعه کشت زعفران و رهایی از اقتصاد جنگی

رحیم حمیدی

جهانی طرح های مختلف را به منظور کاهش کشت تریاک اجرا نمودند و اما، هیچ طرحی موفق به کاهش کشت تریاک در افغانستان نشد. گزینه های تبدیل برای کشت تریاک نیز از سوی کشورها مطرح شد. یکی از مهمترین گزینه زعفران بود. چندین سال طرح کشت زعفران از سوی حکومت روی دست بود. از آغاز کشت تریاک تا کنون افغانستان قادر شده است برای این گروه محسوب شود و این گروه ممنوعیت کشت تریاک از میان برداشت. این گروه از کشت تریاک در افغانستان عسر دریافت می کرد. در عین حال، همکاری جدی با قاچاقچیان مواد مخدر در داخل و خارج از کشور نیز داشت. در واقع، گروه طالبان فرصت مناسب برای گسترش کشت و قاچاق مواد مخدر در کشور فراهم کرد. این گروه به این خاطر کشت تریاک را مجاز می دانست که کشت آن برای این گروه درآمد در پی داشت. مطالعات که در این زمینه انجام شده است نشان می دهد که گروه طالبان ۴۰ درصد نیازمندی خود را از کشت و قاچاق مواد مخدر به دست می آورد. به دیگر سخن، کشت و قاچاق مواد مخدر اولین و مهمترین منبع درآمد گروه طالبان محسوب می شود.

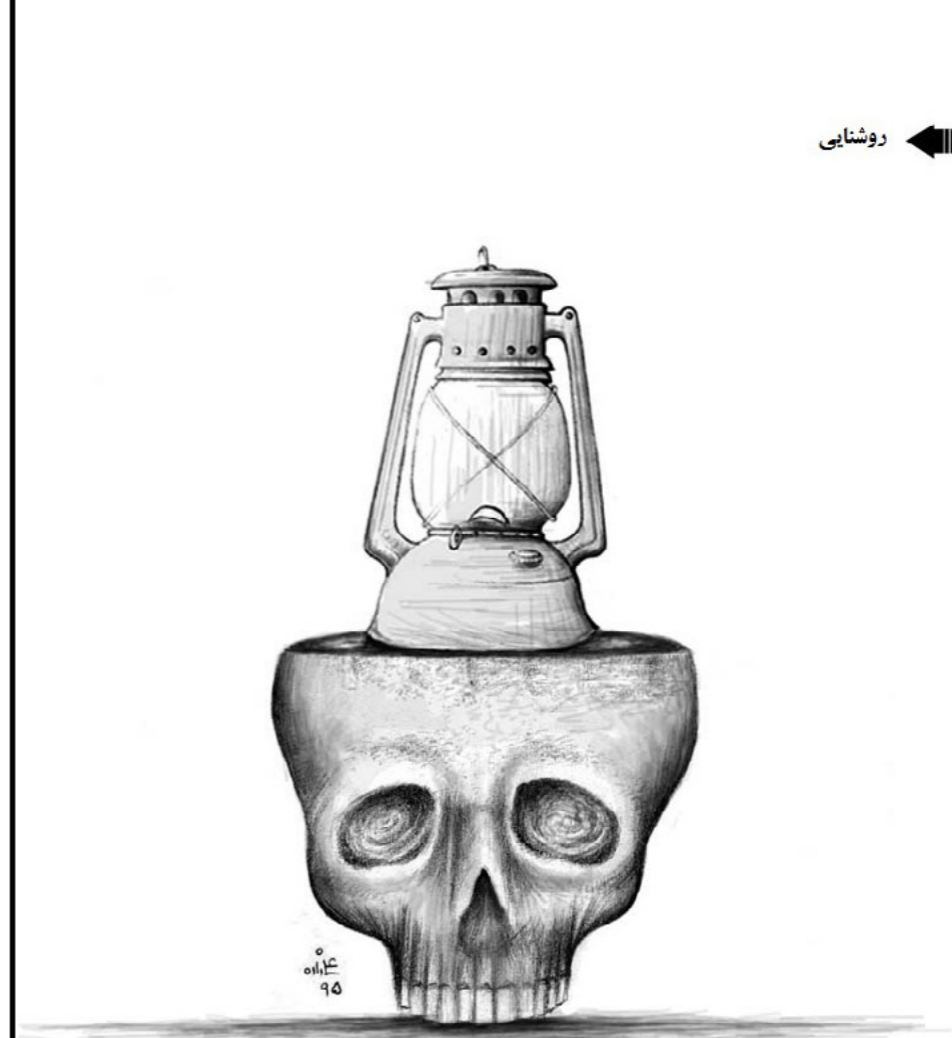
با حمله ایالات متحده آمریکا به افغانستان مبارزه با کشت و قاچاق مواد مخدر از سوی جامعه جهانی و حکومت مرکزی افغانستان شروع شد. مبارزات حکومت و جامعه جهانی نتیجه ملموس در پی نداشت. حکومت افغانستان و جامعه

دست می آورد. یکی از دلایل دامنه دار شدن جنگ حکومت با گروه طالبان وجود همین محصولات اقتصاد جنگی در کشور است که فرصت تمویل و تجهیز را برای گروه های مخالف مسلح دولت فراهم می کند. جدا از گروه طالبان، گروه های مافیایی نیز پیوند با کشت و قاچاق مواد مخدر در کشور دارد. در واقع، کشت و قاچاق مواد مخدر منجر به فریب بدنه گروه های مافیایی در کشور شده است. گروه های مافیایی در واقع هم از اقتصاد رسمی کشور سود می برد و هم از اقتصاد از غیرقانونی. به همین خاطر، این گروه هم با حکومت در ارتباط است و با گروه های دهشت افکن و تروریست.

همسایه ما ایران برآمد. با این حال، حکومت مرکزی نتوانست برای زعفران افغانستان بازاریابی نماید و برای فروش آن بازارهای در کشورهای منطقه و جهان ایجاد نتوانست به همین خاطر، زعفران کشت زعفران بدون شک، گروه طالبان دیگری می شد و بنام محصول ایرانی فروخته می شد. ارگ ریاست جمهوری ظاهراً این مشکل را درک نموده است و با انتشار خبرنامه های گفته است که باید روی بسته های زعفران افغانستان بارکد نصب شود. با توجه به کیفیت زعفران افغانستان اگر طرح های که در شورای عالی اقتصادی کشور تصویب شده است و به مرحله اجرا گذاشته شود بدون شک، افغانستان جایگاه خود را در بازار کشورهای منطقه و جهان در فروش زعفران کسب می کند.

بعد از فروپاشی نظام کمونیستی، افغانستان وارد هرج و مرج شد. منازعه خونین میان گروه های مختلف به خاطر تصاحب قدرت شکل گرفت. منازعه های دامنه دار منجر به شکل گیری اقتصاد جنگی در کشور شد. تریاک به عنوان مهمترین محصول اقتصاد جنگی وارد کشور شد. قبل از آن، تریاک در کشور همسایه جنوبی ما پاکستان کشت می شد. منازعه ها دوامدار و پر دامنه اما، فرصت مناسب برای تمام گروه ها فراهم کرد تا با کشت تریاک بخش از مصارف و مخارج خود را از این طریق تأمین نماید. از آن زمان تا کنون کشت تریاک

کارتون روز
روشنایی

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر و ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگتر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailylafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هويدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلاص
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۷

افغانستان
The Daily Afghanistan

Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Independent Magazine